

ELJÁRÁSREND

a forgalmi személyzet – mozdonyvezetők közötti kommunikáció lebonyolítására üzemváltó állomásokon

Bevezetés

Vasúti határátmeneteinkben az államok közötti közlekedésekor a biztonságos kommunikáció elengedhetetlen része a határátlépés folyamatának. Kapcsolatban kell lennie a két szomszédos határállomás forgalmi személyzetének, valamint a vonatszemélyzetnek (elsősorban a mozdonyoszemélyzetnek) a két állam forgalmi személyzetével. Két államról lévén szó, egyre kevesebb olyan mozdonyvezető lesz, aki magyarul és valamely szomszédos állam nyelvén egyaránt tud biztonságosan kommunikálni.

Az Európai Unió 59/2007 valamint ennek módosítása, a 882/2016 EK irányelv részletesen foglalkozik a mozdonyvezetők nyelvismereti kérdéseivel a határátmenetek forgalmában. Az 59/2007 EK irányelv meghatározza követelményként a mozdonyvezető B1 szintű nyelvismeretét azon ország területén, ahol járművezetési tevékenységet végez. Azonban a 882/2016 EK irányelv lehetőséget ad a mozdonyvezetők B1 szintű nyelvismeret alóli felmentésére. A vasúti rendszer biztonságára gyakorolt bármilyen negatív hatás elkerülése érdekében a mentesítés előfeltételeként megfelelő rendelkezéseket kell bevezetni annak biztosítására, hogy az érintett mozdonyvezetők rutinhelyzetekben, korlátozott üzemmód esetén és biztonságkritikus vészhelyzetekben kommunikálni tudjanak a pályahálózat-működtető személyzetével.

Eljárásrend az üzemváltó állomásokon

A kommunikáció lebonyolítására a határállomások forgalmi személyzetei egymás között különféle kétnyelvű kommunikációs rendszert használnak, melyben valamennyi felhasználó a saját nyelvén látja ugyanazokat az előre meghatározott, paramétereizhető típusmondatokat.

Az üzemváltó állomás forgalmi személyzete és a mozdonyvezetők közötti kommunikáció szintén előre meghatározott, paramétereizhető típusmondatokkal történhet, melyek jelen eljárásrend mellékleteként olvashatóak. A típusmondatok a vonatkozó EU-s szabályozások figyelembevételével kerültek kidolgozásra. A típusmondatok használata

esetén, amellett, hogy a biztonságos vasúti közlekedés is garantálható, lehetőség nyílik a mozdonyvezetők B1 szintű nyelvismeret alóli felmentésére.

A létrehozott típusmondatok használata a napi üzemmenetben általában előforduló három esetben engedhető meg:

- Az országba belépő vonat érkező mozdonya a vonatról lejár, és rájár egy kilépő vonatra.
- Az országba belépő vonat érkező mozdonya a vonatról lejár, majd mozdonyvonatként (gépmenetként) visszatér honos országába.
- Az országba mozdonyvonatként (gépmenetként) belépő mozdony érkezik, majd rájár egy kilépő vonatra.

Amennyiben bármilyen egyéb tolatási tevékenység végzése szükséges (pl. kocsi kisorozás, kocsicsoportok egyesítése), abban az esetben a biztonsági kockázat miatt a kidolgozott típusmondatok használata nem megengedhető. A fent leírt három eset azonban lefedi a határforgalom során szükséges tolatási mozgásokat, így ezek jól használhatóak a jellemző napi üzemmenet során, könnyítve ezzel a kommunikációt a biztonság szem előtt tartásával.

A vasútállalatok, az érintett munkavállalóikat jelen eljárásrend tartalmából vizsgáztatni kötelesek, valamint a típusmondatokat nyomtatott formában kötelesek az érintett munkavállalóik rendelkezésre bocsátani a vontatójárműveken. Ezek hiányában a 59/2007 és a 882/2016 EK irányelvek szerinti nyelvismeret szükséges. Jelen eljárásrend tartalmazza a járművezetők számára legszükségesebb, minimális nyelvismereti igényű rendelkezések, példamondatokat, amelyek rutinhelyzetekben, korlátozott üzem mód esetén és biztonságkritikus vészhelyzetekben a határállomás és a szomszéd pályahálózat közötti forgalom lebonyolításához elengedhetetlenek. Jelen eljárásrendnek rendelkezésre kell állnia

- a határforgalomban a MÁV hálózatára belépő idegen vontatójárműveken,
- MÁV üzemváltó állomás forgalmi irodájában.

Használható kommunikációs csatorna:

- rádió
- mobiltelefon
- személyes közlés.

A vasútállalatok kötelezettségei:

A külföldi vasútállalatok azon mozdonyvezetőinek, akik nem tudnak magyarul, ennek ellenére Magyarország területén fognak vonatot továbbítani a magyar határállomásig, az 1. sz. mellékletben szereplő típusmondatokat **el kell sajátítani magyar nyelven**. A külföldi vasútállalatnak előzetesen, írásban nyilatkozni kell a MÁV Zrt. részére (2. sz.

melléklet formanyomtatványán), hogy a magyar határállomásig történő vonattovábbítás során mozdonyvezetők:

- az 1.sz. mellékletben szereplő típusmondákat magyar nyelven ismerik és alkalmazni tudják, vagy
- magyar nyelvismerettel rendelkeznek.

A vasútállalat felelőssége, hogy a vonatokon olyan mozdonyvezető teljesítsen szolgálatot, aki a magyar nyelvű típusmondatok ismeretével vagy magyar nyelvtudással rendelkezik.

A vasútállalat köteles az érintett vontatójárműveket ellátni a típusmondatokot tartalmazó papíralapú nyomtatott dokumentummal.

Amennyiben az üzemmenet során az ismertett eljárásrend alkalmazása mellett olyan rendkívüli esemény, baleset történik, mely részben vagy egészben a nyelvi kommunikációs készség hiányára vezethető vissza, a felelősség a vasútállalatot terheli.

A kommunikáció menete, gyakorlati alkalmazása

A típusmondatok a Szolgálati Utasításban meghatározott nyelven kell elhangozzanak a mozdonyvezetők és a forgalmi szolgálattevők között. Tehát a mozdonyvezetőnek az üzemváltó állomás hivatalos nyelvén kell a típusmondatokot mondania, a forgalmi szolgálattevő azonos nyelven válaszol számára a megfelelő típusmondattal. A típusmondat azonosíthatósága érdekében a mondat előtt minden esetben mondani kell a mondat sorszámát is.

A mondatokban a számok esetében nem helyiértékes számfogalom, csak a számjegyek megnevezése történik. Az egyes, számokkal definiált adatok esetében előre meghatározott a karakterek száma. Amennyiben a szükséges paraméter nincs annyi karakter, mint a definiált, úgy vezető nullákkal kell kiegészíteni (pl. 00278 -as számú vonat).

A közlemények fogadó fél általi visszaismétlése biztonsági okok miatt jelen kommunikáció során is szükséges!

Értelmezési probléma esetén, a vasútállalat kötelessége tolmácsról gondoskodni a lehető legrövidebb időn belül, a 882/2016 EK rendelet alapján.

Gyakorlati példa:

42201 számú, villamos vontatású vonat érkezik Komarno állomás felől. A mozdonyvezető a két állomás között rendellenességet tapasztal a vonatot továbbító mozdonynál, megáll hibaelhárítás céljából. A hibaelhárítás eredményes, a vonat beérkezik Komárom állomásra. A mozdony lejár a vonatról, rájár a 42200 sz. vonatra, melyet Szlovákia felé továbbít.

Az eseménysorozat lekövetése a típusmondatokkal (**vastag: magyar forgalmi szolgálattevő magyarul, dőlt: szlovák mozdonyvezető magyarul**):

26. *Itt a 42201 sz. vonat mozdonyvezetője. Név*

28. *mozdonyhiba miatt a 42201 sz. vonatot csak kb. perc múlva tudom továbbítani.*

9. Itt Komárom állomás forgalmi szolgálattevője. Név

28. mozdonyhiba miatt a 42201 sz. vonatot csak kb. perc múlva tudom továbbítani.

2. Értettem.

6. További intézkedésig állva marad. Név

6. *További intézkedésig állva marad.*

2. *Értettem. Név*

29. *A mozdonyhiba elhárítva a 42201 sz. vonatot azonnal tudom továbbítani. Név*

29. A mozdonyhiba elhárítva a 42201 sz. vonatot azonnal tudom továbbítani.

2. Értettem. Név

8. A vonattal folytathatja menetét Komárom állomás felé. Név

8. *A vonattal folytathatja menetét Komárom állomás felé.*

2. *Értettem. Név*

A MÁV forgalmi személyzet és külföldi vasútállatok mozdonyvezetői közti szóbeli kommunikáció típusmondatai

Általános közlemények:

1. Stop, állj!
2. Kérem, fokozottan figyeljen.
3. Vettem.
4. Kérem, ismétlje meg.
5. Kérem, keressen tolmácsot.
6. Várjon, hozok tolmácsot.
7. További intézkedésig állva marad.
8. A vonattal folytathatja menetét állomás felé.
9. Korrekt!
10. Visszahívom!
11. Vége!
12. Kérem, azonosítsa magát.

Vonat továbbításával, vonatközlekedéssel kapcsolatos közlemények:

Az állomási személyzet által közölt mondatok:

13. Itt állomás forgalmi szolgálattevője.
14. Kérem a nevét és a mozdony pályaszámát közölje a külső forgalmi szolgálattevő részére.
15. Kérem, vegye át a sz. vonat részére elkészített írásbeli rendelkezést.
16. Tudja, hogy melyik vasútállalat vonatát és milyen vonatszamba fogja továbbítani?
17. Kérem várjon, mert az informatikai rendszerben még nincs menetvonal engedélye és vonatszáma.
18. Kérem, várjon, mert az informatikai rendszerben még nincs menetvonal engedélye és mozdonyvonat száma.
19. A sz. vágányon asz. vonat fékpróbája megkezdhető.
20. A sz. vágányon a sz. vonat fékpróbája befejezve.
21. A sz. vágányon állósz. vonat indulásra kész.
22. Kérem az indulásra kész jelentést jegyezze elő a nyilvántartásba.
23. Kérem, közölje, ha az indulásnak műszaki akadálya van.
24. Kérem, közölje, ha az indulásnak bármilyen akadálya van.
25. A számú vonatnál hatósági intézkedés történik.
26. A számú induló vonat a számú vágányon van.
27. Ha tud indulni, kérem, adjon egy rövid hangjelzést.
28. Behaladáskor a ...sz. nyíltvonalai sorompó csapórúdjá milyen állásban volt?

29. A sz. vonattal továbbhaladást megtiltó jelző mellett behaladhat asz. vágányra
30. A sz. vonattal továbbhaladást megtiltó jelző mellett behaladhat asz. foglalt vágányra, a járható vágányrész hossza méter (mozdonyvonat esetén).
31. állomás menetvonal/vonatfelvételi adatok hiánya miatt nem fogadja a vonatát.

Mozdonyvezető által közölt mondatok:

32. Itt asz. vonat mozdonyvezetője.
33. A sz. vonat mozdonya szolgálatképtelenné vált, a vonatot nem tudom továbbítani, segélymozdonyt kérek.
34. Műszaki hiba miatt a sz. vonatot csak kb. perc ,vagy....óra múlva tudom továbbítani.
35. A műszaki hiba elhárítva asz. vonatot kb. perc múlva tudom továbbítani.
36. A műszaki hiba elhárítva asz. vonatot azonnal tudom továbbítani.
37. Behaladáskor a ...sz. nyíltvonal sorompó csapórúdja nyitott állásban volt .
38. Behaladáskor a ...sz. nyíltvonal sorompó csapórúdja lezárt állásban volt.
39. A ...sz. vonat ... sz. szelvényben ... óra ... perckor gázolt ütközött.
40. A ...sz. vonat ... sz. szelvényben ... óra ... perckor járművel ütközött.
41. Kérem a hatóságokat értesíteni!
42. A ... sz. szelvényben fa dőlt a pályára. Tovább közlekedni nem tudok.
43. A ... sz. szelvényben a felsővezeték megsérült. Tovább közlekedni nem tudok.
44. A ... sz. szelvényben a pálya megsérült. Tovább közlekedni nem tudok.

Tolatással és vonatgép mozgással kapcsolatos közlemények:

45. Megáll az érkezett vonatán, vár további intézkedésig.
46. Félreáll asz. vágányra, vár a kilépő vonat megérkezéséig.
47. A sz. vágányról mehet ... felé kihúzóvágányra, asz. vágányon körüljár, a biztonsági határjelzőig.
48. A sz. vágányról mehet a kihúzóvágányra.
49. A sz. vágányról mehet ... felé a tolatási határjelzőig.
50. A kihúzóvágányról mehet a foglalt ...sz. vágányra asz. kilépő vonatára.
51. Átáll a ... számú vágányról a.... számú (foglalt) vágányra
52. Kényszerűségi ok miatt átáll asz vágányra. Vár további intézkedésre.
53. Kényszerűségi ok miatt (vágány felszabadítás) átáll a vonatával a sz. vágányra, kérem figyelje a tolatásvezető jelzéseit.
54. A tolatást végezheti a tolatási határjelzőn túl is.
55. A tolatást a tolatásvezető kézi jelzéssel szabályozza
56. A tolatást a tolatásjelzőkön kapott jelzések szabályozzák
57. Tolatási korlátozás van. A megengedett maximális sebesség km/h
58. A számú kocsit műszaki okok miatt a vonatból ki kell sorozni.
59. Az érkezett vonat elegyét átállítja a számú szabad/foglalt vágányra.
60. Katasztrófavédelmi utasítás miatt nem kezdhet mozgásba.

61. Katasztrófavédelmi utasítás miatt átállás után állva marad.

Felsővezetéki kapcsoláskor alkalmazandó, közlendő:

- 62. Az állomás ... sz. vágányán felsővezetéki kikapcsolás lesz, kérem a mozdony áramszedőjét engedje le, a további intézkedésig leeresztett áramszedővel tartózkodjon.
- 63. A kikapcsolás időtartama kb. ... óra ... perc.
- 64. Az állomás sz. vágányán a felsővezetéki kikapcsolás befejeződött a mozdonyt áram alá helyezheti.
- 65. A vonatonál végzendőtevékenység miatt engedje le az áramszedőt.
- 66. A vonatonál végzett..... tevékenység befejeződött, az áramszedőt felengedheti.

Segélygépként történő igénybevétel esetén:

- 67. Kérem, vegye át az Írásbeli rendelkezést, az állomásról segélymozdonyként fog közlekedni a rendelkezésben leírtak alapján.

Számok fonetikusán (az adott ország nyelvén)

A számokat számjegyenként kell kimondani.

0 – nulla
0 – nula
1 – ed'
1 – jeden
2 – kettő
2 – dva
3 – három
3 – tri
4 – néđ
4 – stiri
5 – öt
5 – pety
6 – hat
6 – seszty
7 – hét
7- szegyem
8 – ñolc
8 – oszem
9 – kilenc
9 – gyevety

Nemzetközi fonetikai ábécé

A nemzetközi fonetikai ábécét kell használni:

- az ábécé betűinek azonosításához,
- ékezetes betűket ékezet nélküliként kell figyelembe venni betűzéskor,
- a nehezen kimondható vagy a félreérthető szavak és helynevek betűzése során, azonosítása során.

A Alpha	B Bravo	C Charlie	D Delta	E Echo
F Foxtrot	G Golf	H Hotel	I India	J Juliet
K Kilo	L Lima	M Mike	N November	O Oscar
P Papa	Q Quebec	R Romeo	S Sierra	T Tango
U Uniform	V Victor	W Whisky	X X-ray	Y Yankee
Z Zulu				